

Hira Da Mataimakin Sakataren Gwamnatin Amirka a Harkokin Kasuwanci Arun Kumar

22, ga watan Yunin 2015

MAI GABATARWA: Zauren Harkokin Watsa Labarun Gwamnatin Amirka dake Yankin Amirka, na gaida kowa. Ina son in yi marhabin da masu bugo ma na wayoyi, dake ko'ina cikin Afrika. Yau, muna tare da Mataimakin Sakataren Amirka a Harkokin Kasuwanci, Arun Kumar. A halin yanzu, Mataimakin Sakatare, yana tare da Sakataren Harkokin Sufuri na Amirka, Anthony Foxx, wanda ke jajorancin tawagar jami'ai 14, ta kamfanonin Amirka, zuwa yankin Saharar Afrika. Mataimakin Sakatare Kumar, zai tantauna irin yadda Ma'aikatar Ciniki ta Amirka ke taimaka wa Gangamin Shugaba Obama, game da Harkokin Kasuwancin Afrika, da kuma fadada ayyukansa, a nahiyan, domin inganta samar da karin kayayyakin a Amirka ke sayarwa Afrika. Mataimakin Sakatare Kumar, na magana ne, da mu, daga Birnin Johannesburg, na Afrika ta Kudu. Za mu fara ne da tsokaci daga Mataimakin Sakatare Kumar. Sai kuma mu bude yi ma sa tambayoyi.

Ga wadanda ke sauraren mu, a harshen Turanci, sai a matsa alamar *1, a kan wayar tarho, domin shiga sahun masu tambaya. Idan kuma ka na amfani da amsakuwwar tarho ne, to, ka na iya daukar hannun wayar tarhon, kafin ka matsa alamar *1. Ga wadanda ke saurarenmu, a cikin harsunan Faransanci da na Kasar Portugal, mun samu tambayoyin da ku ka aiko ma na, ta wasifkar yanar-gizo, kuma za ku iya ci gaba da gabatar da tambayoyinku, a cikin harshen Turancin, ta wasifkar yanar-gizo, mai suna afmediahub@state.gov. Idan kuna da bukatar bin tantaunawar kuma, a kan wasifkar Twitter, to, sai ku same mu a [@AfricaMediaHub](http://AfricaMediaHub).

Muna kuma nadar dukan kiraye-kirayen yau. Da wannan kuma zan mika ku ga Mataimakin Sakatare Kumar.

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Na gode Camille. Na gode da wannan gabatarwar. Ina mai farin cikin kasance tare da ku, a yau. Sai kuma marhabin ta musamman ga sababbin wuraren gudanar da harakokin kasuwancin Amirka, a kasashen Habasha, da Mozambique, da Angola, da kuma Tanzania. Ina mai farin cikin zuwa wannan rangadin harkokin cinikin, a Afrika, a karkashin jajorancin Sakataren Harkokin Sufuri, Anthony Foxx, wanda kamfanonin Amirka 14, na harkokin noma da makamashi da kuma sufuri, suka yi wa rakiya. Kodayake wannan ziayarar harkokin ciniki, ta kasashen Mozambique, da Afrika ta Kudu da

Kenya ce, amma, tana da muhimmancin ga dsaukacin yankin. Yankin Saharar Afrika, na daya daga cikin yankunan dake tashen ci gaba, a duniya, kuma wuri ne, na shida daga cikin wurare 10, da tattalin arzikinsu ke matukar bunkasa. Bisa ga irin yadda aka kiyasta bunkasar tattalin arzikan, ya zuwa kashi 4.5, cikin 100, a 2015, yankin na neman zarce kiyasin bunkasar tattalin arzikan, a duniya. Irin kayayyakin da Kasar Amirka ke sayarwa, a yankin na Saharar Afrika, ya karu da kashi 6, cikin 100, wanda ya kai dolar Amirka miliyan dubu 25, da mililiyan 400, a 2014. Bugu da kari, dangantakar harkokin cinikinmu, na taimakawa, wajen gabatar da sababbin harkokin zuba jarurruka da fasaha, a Afrika, wadanda ke kirkiro da sababbin ayyukan yi, da hanzarta kirkire-kirkire da kuma inganta rayuwar dimbin jama'a, a dsaukacin nahiyan. Kamar yadda Shugaba Obama ya bayyana, a baya, Afrika ce da za a bayar da labarun gawurtar tattalin arzikinta, a duniya, nan gaba. Kamfanonin Amirka sun lura, sun kuma fahimci muhimancin yankin, a matsayin wanda zai shugabanci harkokin tattalin arziki, nan gaba, kuma, wannan shine dalilin da yau, na rako wannan tawagar, ta gawurtattun kamfanoni daga kasar ta Amirka.

Mun ga dukan kamfanonin da suka zo tare da mu, wadanda ke da alaka da kasashen duniya, kuma muna farin cikin cewa, irin sakamakon da wannan hadin kan zai bayar, zai taimaka wa dukan wadanda suka bayar da shi, a kowane ci gabon juna, wanda kuma zai kirkiro da sababbin ayyukan yi, da alfanun tattalin arziki, a Amirka da ma kasashen Afrika. Ta hanyar Gangamin Gudanar da Harkokin Kasuwancin da Afrika, gwamnatim Amirka na karfafa dangantar harkokin kasuwancinta da nahiyan ta Afrika, yankin da ke iya haifar da harkokin cinikin da zuba jarurruka, da suka kamata, a dsaukacin kasuwannin kasashe da kuma yankin.

Bari mu tabo kafan da irin abubuwan da gudanar, dangane da Gangamin Gudanar da Harkokin Kasuwancin a Afrika. Na farko, Ma'aikatar Harkokin Ciniki ta fasada zayyanar yawan ayyukanmu, a Afrika. Mun rubanya ayyukan na mu, daga kasashe hudu, ya zuwa takwas, inda, kai tsaye, ake wakiltarmu, kuma muka hada hannu da dimbin sauran kasashe, ta hannun yarjejeniyoyin da muka fulla da kasashe. Na biyu, mun gudanar da tarurruka, tun cikin watan Nuwambar da ya wuce, a Birnin Atlanta, wanda aka kira Gano Kasuwannin Duniya -- Afrika, inda muka gabatar da duk wata damar nahiyan ta Afrika, ga kanana da matsakaitan harkokin kasuwanci, a Amirka. Na uku, wannan tawagar, ta zo ne, domin harkokin kasuwanci. Na hudu, a cikin watan Satumba, za mu yi wani taron, wanda za a kira Guguwar Harkokin Ciniki, inda za a kawo kamfanoni 70, daga Amirka, zuwa kasashe takwas, ciki har da nan Birnin na Johannesburg. A karshe, dole, in ambaci cewa, Sakatariya

Pritzker za ta ziyarci Afrika, a karo na uku, a cikin watannin 12, idan Shugaba Obama ya ziyarci Birnin Nairobi, a wata mai zuwa.

Wani kuma kokarin da aka sani, yanzu, shine irin yadda Shirin Wutar Lantarki a Afrika, ya yi gagarumin tasirin taimaka wa gwamnatin Amirk, da Shirin na Wutar Lantarki a Afrika, ke yi, wajen inganta manuofin kirkiro da karfin wutar ta lantarki har megawatt dubu 30, na tsabtatacciyar wutar lantarki, a nahiya ta Afrika. Yanzu sun kai ga samun kusan megawatt dubu hudu, kuma ana nan, ana shirin samar da wadansu megawatt har dubu 15. Aikin ya dauko tun daga kanana har ya zuwa matsakaita, da ayyukan da ba su shafi jan wayoyin wuta ba, ya zuwa manyan ayyuka, na yanki.

Shugaban Kasa ne ya kirkiro da wannan Majalisar ta Gudanar da Harkokin Kasuwanci a Afrika Doing -- wata majalisar bayar da shawarwari gare shi, wadda, take da muhimmancin da Sakataren Harkokin Kasuwanci ne ke, shugabantarta. Wannan majalisar ta kunshi manyan jami'ai, wadanda suka san Afrika da jami'an Amirk, dake bayar da shawarar inganta harkokin ciniki, tsakanin Amirk da Arrika. Majalisar ta yi taro, ta kuma bayar da muhimman shawarwarin mayar da hankali kan kayayyakin kyautata jin dadin rayuwa, kazalika da harkokin zuba jarurruka.

Dole in ambaci cewa, wannan Babban Taron Harkokin Kasuwanci, na Duniya, mai zuwa, da za a yi a Kasar Kenya, zai inganta harkokin kasuwanci a Afrika. Za a kuma yi shi ne, a ranakun 24, zuwa 26 ga watan Yuli, kuma Shugaba Obama zai halarce shi. Tun 2010, lokacin da Kasar Amirk ta kira babban taron, na farko, a Birnin Washington, taron na GES ke ta fadada, ya zuwa na kasashen duniya. Wannan kuma shine karo na biyu, da za a yi wannan taron a Afrika. Al'adar gudanar da taron na GES, ta nuna irin dagewar gwamnatin Amirk, na sadaukar da mai, wajen inganta harkokin kasuwanci a duniya. Sakataren Harkokin Kasuwanci, Pritzker, zai kasance babban kakakin wannan taron.

Na gode, da lokacin da ku ka ba ni, kuma zan bude fagen amsa tambayoyin da ku ke da su.

MAI GABATARWA: Muna godiya Sakatare Kumar. Yanzu za mu koma sashen tambayoyi da amsoshi, daga kiraye-kirayen da za mu samu, a yau. Ga wadanda ke bukatar yin tambaya, to, bayyana suna da wurin aiki, kuma kada tambayar ta wuce daya, kuma a kan al'amarin da aka yi jawabi a kai, yau. Kuma, don matashiya, idan za a shiga sahun masu tambaya, to, akwai bukatar da a matsa alamar *1, ko kuma wadanda suke a kan layin harsunan Faransa da na Kasar Portugal, ana iya aikowa da tambayoyi, ta wasi'kar yanar-gizo, mai suna afmediahub@state.gov.

Tambayar farko, ta wasikar yanar-gizo, ta fito ne daga mai nema wa jaridar The Punch, ta Nijeriya, labaru. Menene yawan harkokin cinikin saye da sayarwar dake tsakanin Nijeriya da Amirka, tun lokacin da Shugaba Obama ya bullo da Gangamin Harkokin Kasuwanci a Afrika, kuma wadanne matsaloli ake samu wajen yin huldsar kasuwancin da Nijeriya da sauran kasashen Afrika?

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Na gode wannan tambayar. Harkokin Kasuwancin Amirka a Nijeriya suna taimaka wa, matuka, ga tunanin na shugaban kasa, a karkashin Gangamin Harkokin Kasuwancin a Afrika. Yawan huldsar cinikin da aka yi da Nijeriya ya kai misalin kashi 7, cikin 100, fiye da wadda aka yi cikin shekaru 10, wanda ya sa ta zama daya daga cikin yankunan dake matukar bunkasa, a duniya. A 2013, kayayyakin da kasar Amirka ta sayar, kai na misalin dolar Amirka miliyan dubu shida da miliyan 500, ga Nijeriya, kuma mun sayo kayayyaki na misalin dolar Amirka miliyan dubu 11, da miliyan 700, wanda jimillar harkokin kasuwancin, ta kai ta dolar Amirka miliyan dubu 18, tsakanin Nijeriya da Amirka. Game da tambayarka, ta irin matsalolin da ake samu, wajen karin harkokin cinikin, ka san a Afrika, mun gano manyan kafofi biyu, ko ma uku, da za mu mayara da hankali a kai. Daya ita ce, a bullo da hadsin kan yankin. Mun yi imanin cewa, muddin hadsin kan yankin ya yiwu, zai amfani kowace kasa dake yankin da ma harkokin cinikin Amirka da Afrikar. Na biyu, sune kayayyakin kyautata jin dadin rayuwa, wadanda duka ke da sauksi da kuma wuya. Babbar matsalar dai ita ce ta harkar sufufi, da hanyoyi, da jirgin kasa, da filayen jirgin sama, dai sauransu. Masu sauksin kuma sune na kayyyakin irin yadda za a dauki kayayyaki, ya zuwa tsallaken kan iyakoki, da irin kudaden fito da za a biya, kuma wadanda za a iya cewa suna sauksin sai wadanda suka daidaitu da ayyukan jami'an kwastan da sauran tanade-tanade, a kasashe. Don haka, a dunkule, dabarun dake da sauksi da wuyar, suna rukuni na biyu ne. kuma na uku, shine samun manufofin da za su sawwaka dun wani cikas kan harkokin cinikin da cikas a fannin zuba jarurruka.

MAI GABATARWA: Muna godiya. Tambaya ta gaba ta fito ne daga Kevin Kelley, na Rukunin Kafofin Labaru na Nation. Mai kula da na'ura, ka bude wa Kevin Kelley layi.

GIDAN JARIDA: To, ka na ji na?

MAI GABATARWA: Eh, ci gaba.

GIDAN JARIDA: To, yawwa. Na gode da jawabin da ka yi, kuma na ji dadinsa. Amma, har yanzu ban fahimci kananan al'amurran da za a mayar da hankali a kai ba, a ziyarar ta kasashe uku. Don a inganta harkokin kayayyakin Amirka ke sayar wa Afrika ne, don taimaka wa karin kayayyakin da Amirka ke saye daga Afrika,

ko duka baki daya? Kuma, musamman, me zai kasance kukurinku, a Kasar Kenya, dangane da inganta harkokin saye, ko kuma sayarwa? Na gode.

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Haka, abinda za a mayar a hankali a kai, game da ziayarar – a gaskiya, akwait abubuwan biyu. Daya tana tare da masu ziayarar cinikin da kuma mu, da muka fito daga gwamnatin Amirka. Ya kamata mu kara yawan damar da Amirka ke da ita, ta sayar wa sassa, da dama, kayayyaki, ciki har da wadsanda na Ambato, da kayayyakin kyautata jin dadin rayuwa, da sufuri, da wutar lantarki da noma. Na biyu, yayinda muke a kasar, mun sadu da gwamnati da shugabannin harkokin kasuwanci, mun kuma tantauna da su, game da al'amurra da dama, da za su taimaka, wajen kara yawan harkokin ciniki da zuba jarurruka daga Amirka, ya zuwa wadannan kasashen.

Mai yiwuwa sai tambaya ta gaba.

MAI GABATARWA: Eh, tambayarmu, ta gaba wani mai neman labaru ne, dake zauren Ofishin Jakadancinmu, na Birnin Abidjan, dake Cote d'Ivoire ya aiko da ita. Idan aka kaddara Kasar Amirka na harkar kasuwanci da Afrika, me Amirkar ke yi, don kawar da duk wani cikas daga wata kasashen?

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Na tabo wannan al'amarin, a amsar wata tambayar da aka yi. Muna so ne, mu taimaka wa hadin kan yankin, da kuma dabaru da kayayyakin aiki, kazalika da tafiyar da ayyuka, da samar da daidaito da kuma hafe duk wadansu ayyukan kwastan da fasada ayyukan kan iyakoki, a sauransu. Don haka, a shirye muke, da mu taimaka wa junna, da kuma tallafa wa karfin inganta wadannan fannonin.

MAI GABATARWA: Okay, Godiya muke yi. Tambaya ta gaba, za ta wajen wani mai neman labaru ne, dake saurarenmu, a Ofishin Jakadancin Amirka dake Birnin Addis Ababa, na Kasar Habasha. Mai na'ura, bude ma sa layi.

GIDAN JARIDA: Na gode. Tambayata tana mayar da hankali ne, ga Kasar Habasha. Ina son in ga an samu karin zuba jarurruka, kai tsaye, musamman a masana'antun yin kayayyaki. Don haka, kasarku na da wannan kudurin, na zuba jarurruka a Kasar Habasha? Wane irin (ba ma'ana), zuba jarurrukan, na kasar waje, za a zuba a Kasar Habasha?

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Shin tambayarka ta zuba jarurruka ne, a masana'antun Kasar Habasha? Na kasa jin tambayar ne, ta ka.

GIDAN JARIDA: Eh, a sashen masana'antu.

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: To. Manufarmu ita ce, zuba jarurukan ya biyo bayan harkokin ciniki, harkar ciniki kuma ta bunkasa, tsakanin Amirkha da sauran kasashe, da d'aukacin samun kamfanonin da za su sayar a kayayyaki, wadannan kasashen da suka yanke shawarar kafa dabaran tafiyar da ayyuka, da ayyukan masana'antu, da dai sauransu. Don haka, mun lura cewa, zuba jari ke biye da harkar ciniki. Don haka, da kanan cikas ga harkar ciniki dake abkuwa, da biyowar harkar ciniki. Ta fannin masana'antu kuwa, musamman manufarmu ita ce, a gaskiya, yana da muhimanci, da a haddasa gasser da masana'antu za shiga, wajen samar da kayayyaki, a duniya. Don haka, maimakon a inganta dukan kayayyaki – yana da wuyar gaske, a inganta d'aukacin kayayyaki, a wata kasa, har a yi gasar yin su. Zai iya yiwuwa, kwarai, a inganta sinadarin yin kayayyakin, da samar da su a duniya, da za a yi gasar yin su. Don haka, muna taimaka wa hadin kan jerin samar da kayayyakin, musamman da sha'awar hadin kan jerin samar da kayayyakin, a kanana da matsakaitan harkokin kasuwanci, domin, a gaskiya, kanana da matsakaitan harkokin kasuwanci, a Kasar Amirkha, suna da kwazon gaske, kuma nan ne muhimmin sashen tattalin arzikanmu, kuma mun fi mayar da hankali ga ganin irin yadda za su kasance cikin harkokin jerin samar da kayayyakin, a duniya, kuma mun yi imanin wannan hanyar za yi aiki, sosai, ga sauran kasashe.

MAI GABATARWA: Muna godiya, sai –

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Tambaya ta gaba.

MAI GABATARWA: Tambaya ta gaba wani mai neman labaru ne, daga zauren saurarenmu na Ofishin Jakadancin Amirkha dake Birinin Abidjan, na Kasar Cote d'Ivoire, ya gabatar da ita. Ta yaya Gangamin Gudanar da Harkokin Kasuwancin a Afrika zai taimaka wajen wadata ayyukan yi, a Afrika?

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Shirin Gangamin Gudanar da Harkokin Kasuwanci, a Afrika, na harkar inganta harkokin ciniki ne, tsakanin Amirkha da Afrika. Har ila yau, muna da wadansu tsare-tsare, irin su Harkar Cinikin Afrika, wadda ke mayar da hankali kan inganta harkokin ciniki a tsakanin kasashen Afrika. Kuma a dukan wannan bangaren, harkar ciniki tana bunkasa ci gaban tattalin arziki, kuma harkar ciniki na samar da ayyukan yi. Don haka, a duk lokacin da harkar ciniki ta karu, to, za a samu d'aukacin ayyukan yi. Don haka, fahimtarmu ita ce, ci gaban tattalin arziki, da ci gaban harkokin ciniki, wani sakamako ne, kai-tsaye, wajen samar da ayyukan yi. Kuma wadannan ayyukan za kasance da muhimancin bullo da su, a nan Afrika, kazalika ga sauran kawayen cinikinmu, na Afrika, kuma za mu so Kasar Amirkha ta zama daya daga cikinsu. Alal misali, a

nan Afrika ta Kudu, inda nake magana, akwai kamfanonin Amirka har 600, dake bayar da ayyuka ga mutane dubu 150, da kuma wadannan kamfanonin, 600, da ayyukan da suke yi, sun kai kusan kashi 10, cikin 100, na yawan aikin da ake yi a Kasar Afrika ta Kudu. Don haka, akwai misali, bayyananne, na irin ayyukan yin da kamfanonin Afrika ke kirkiowa. Wannan kuma wani misali ne, na irin yadda harkokin ciki da zuba jarurruka ke bunkasa, da samar da karin ayyukan yi. Kuma wadannan ayyukan na da nagartar gaske, kan irin ayyukan da kowace kasa za ta iya yin aiki.

Tambaya ta gaba.

MAI GABATARWA: Muna godiya. Muna da wata bita-da-kullin tambaya daga Kevin Kelley, na Rukunin Jaridun Nation. Mai na'ura bude ma sa layi.

GIDAN JARIDA: Barka, ina kara godiya. Ina so ne, in kara gamsuwa da manufar wannan ziyarar ta inganta kayayyakin da Kasar Amirka ke sayar wa Afrika, da zai kasance abin tantaunawa a Majalisar Kasa, kusan lokacin sake shirin AGOA, inda wadansu wakilai ke bayar da shawarar cewa, wai dangantakar harkokin cinikin dake tsakanin kasar ta Amirka da kasashen Afrika, na bukatar a sake bincika ta, kuma ba wai Amirka za ta bai wa fifiko ba, har ma ga kayayyakin Afrika, kuma ya kamata a rika amincewa da kayayyakin na Afrika a Amirka. Ko wannan al'amarin gaskiya ne?

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: A'a, ba zan iya hada abubuwan biyu ba. Wannan al'amari ne, bayyananne. Ziyarar harkar cinikin tana tare da kamfanoni 14 ne, dake da wata fasaha, ta musamman, da kuma hanyoyin warware matsalolin da kasashen Afrika za su yi sha'awa. Don haka, babu wani boyayyen al'amari, kuma yana da dangantaka da shirinmu na Gudanar da Harkokin Kasuwanci a Afrika. Ka kuma yi magana game da shirin AGOA. Shirin AGOA, wani ginshiki ne, na dangantakar harkokin cinikin Kasar Amirka da yankin Saharar Afrika. Wata shimfidar harkokin tattalin arziki ce, ta fadada harkokin ciniki da zuba jarurukan Amirka da yankin Saharar Afrika, da raya ci gabon tattalin arziki da inganta kwaikkwarar tantaunawa kan harkokin ciniki da zuba jarurruka. Kamar yadda ka sani, gwamnatin Obama, ta dukufa kan sabunta shirin na AGOA, kuma Majalisar Kasa na dsaukar muhimman matakana sabunta shirin, ciki har da zarta da batun yin hakan, a majalisun Wakilai da Dattijai. Don haka, gwamnati za ta ci gaba da hada hannu, da Majalisar Kasa, don tabbatar da sabunta wannan tunanin, amma, zan ajiye su, a rukunnansu, biyu. Muna da sha'awar shirin na AGOA, kuma muna da sha'awar kara yawan kayayyakin da muke sayar wa Afrika.

MAI GABATARWA: Godiya muke. Tambaya ta gaba, wani mai neman labaru ne, daga masu saurarenmu, a Ofishin Jakadancin Amirka dake Birnin Abidjan, dake Cote d'Ivoire, ya miko ta. Menene yawan musayar harkokin kasuwancin dake tsakanin Amirka da Afrika?

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Yawan kayayyakin da Kasar Amirka, ke sayarwa a Yankin Saharar Afrika, a bara, ya tasamma na dolar Amirka miliyan dubu 20. Hasashenmu shine, al'amarin na iya karuwa, kuma abinda muka dukufa a kai ke nan, kazalika shi ya sa muka kawo wannan ziyarar, kuma abinda ya sa za mu kaddamar da Shirin Guguwar Harkokin Ciniki a Afrika ke nan, a watan na Satumba, shi ya sa kuma muka rubanya harkokinmu, a nahiyar ta Afrika, don haka, babu tababa, mun yi imanin al'amarin zai bunkasa.

MAI GABATARWA: Tambaya ta gaba, za mu mika ta ne ga wani manemin labaru, dake saurarenmu, a Ofishin Jakadancin Amirka dake Birnin Addis Ababa, na Kasar Habasha. Mai na'ura a bude ma sa layi.

GIDAN JARIDA: Yawwa, na gode. Tambayata ita ce, wace irin dangantakar kasuwanci, ake ita, tsakanin Amirka da Kasar Habasha, a halin yanzu, kuma wace irin kalubale ake sa ran samu, wajen fadada wannan dangantakar harkokin kasuwawncin?

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Eh, muna da kudurin fadada harkokin kasuwancinmu, a kasar ta Habasha. Wannan kuma shine dalilin da ya sa muka bude wani sabon ofis, na Harkokin Kasuwanci, a kasar ta Habasha. Akwai dama da yawa, a Kasar Habasha, a fannoni da dama, ciki har da ta wutar lantarki. Tuni muka samu nasarori a kasar ta Habasha, tun lokacin da muka bude wannan ofishin, yan watannin da suka wuce.

MAI GABATARWA: Ya yi.

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Tambaya ta gaba.

MAI GABATARWA: Haka, wannan wata matashiya ce, ga masu yin tambaya, idan za a yi tambayar, da matsa alamar *1, a kan wayar tarho, ko a aiko ta wasikar yanar-gizo, mai suna afmediahub@state.gov. Mataimakin Sakatare Kumar, kana ta jawabi ne game da ziyarar harkokin cinikin da ka rako. Za ka iya dan ce wani abu game da alfanun da wannan ziyarar harkokin ciniki, kamar wannan, da kuma harkokin zuba jarurukan kamfanonin Amirka, za su haifar ga kasashen Afrika?

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Hakika. Ina nufin zan ambaci, alal misali, a nan Afrika ta Kudu, inda nake jawabi, akwai kamfanonin Kasar Amirka 600, dake bayar da ayyukan yi har dubu 150. Kuma, dole, in bayyana cewa, wadannan ziyarce-ziyarcen harkokin kasuwancin kan haifar da dangantakar tsakaninsu da kamfanonin Afrika. A ma wannan yamacin, akwai wani misalin kwaikkwara, na irin wannan dangantakar, wadda ta dade, na tsawon shekaru. Wannan dangantakar ita ce, tsakanin kamfanin Amirka mai suna Caterpillar, da kamfanin Afrika ta Kudu, mai suna Barloworld. Na kuma samu damar ziyyartar kayayyakin bayar da horon daruruwan jama'ar Afrika ta Kudu, a fannonin fasaha da dabarun kanikanci, da dama, don gudanarwa da kuma tafiyar da ayyuka, da mawuyatan gyare-gyare, da manyan kayayyakin aiki. Wani fitaccen misalin kuma shine, inda kamfanonin na Amirka suka tabbatar da kwarewar jama'a ta hannun wadannan tsare-tsaren horarwar, a nan. Kuma wannan wani misali ne, daya tilo. A Afrika ta Kudu, kadai, akwai misalin dolar Amirka miliyan dubu 40, da kamfanonin Kasar Amirka, ke kashewa, ga kamfanoni 150, da dolar Amirka miliyan dubu 40 da ake kashewa wajen inganta aiki da horar da ma'aikata, a kowace shekara. Don haka, kamfanonin Amirka na kawo amfani da kuma fudurin inganta kwarewar ma'aikata dake Afrika, wanda ke bunkasa daukacin kwarewar kasa. Abin sha'awa ne, ganin irin yadda ma'aimata dubu 150, dake nan Afrika, wadanda sun kai kashi 99, cikin 100, na yawan ma'aikatan dake kamfanonin na Amirka. Don haka, mafi yawan kamfanonin Amirka, na iya hanzarta tabbatar da dimbin ma'aikatan dake aiki, 'yan Afrika ne, wadanda aka horar, kuma wadanda ke iya samun ci gaba, ya zuwa manyan muksamai, a wadannan kamfanonin dake duniya.

MAI GABATARWA: Na gode, kuma ga wani dan gutsuren jawabi game da ziyyarar harkokin cinikin. To, ko za ka iya fadjar wani dan abu, game da irin yadda ake zabu wadanda za su shiga ziyyarar harkokin cinikin da wadannan kamfanonin, kuma sau daya ne, ko kuma al'amari ne, mai dorewa, nan gaba?

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Na farko, mun dade muna tantance irin wadannan kamfanonin. Mun duba bukatun kasashe, da irin bukatun wadannan kasashen, da inda ke da damar tabbataccen kawance da dama ga kamfanonin na Amirka. Sai kuma zabu su, ta hanyar nuna gaskiya da adalci, daga cikin kamfanonin da suka nuna sha'awarsu, na da su fulla dangantakar ta harkokin kasuwanci da Ma'aikatar Harkokin Kasuwancin Amirka, na wadannan shekarun, asalin yadda kimiyya ta shimfida. Wannan shine farkon tambayar, kuma ina kokarin tunawa da tambayar ta biyu ne.

MAI GABATARWA: Wannan ziyyarar ce kadai, ko kuma akwai saura?

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Na ambaci wannan, da farko. A'a, ba wannan ba ce. A gaskiya, a cikin watan Satumba, mun samu dimbin kamfanonin da suka kwararo. Muna da kamfanoni 70, dake zuwa, don ziyartar kasashe takwas. Don haka, ba wannan ba ce, kadai. Akwai su da dama. Muna fatan ci gabon wata huldsar, a nan Afrika.

MAI GABATARWA: Godiya muke. Tambaya ta gaba, wani mai neman labaru ne, a zaurenmu dake Ofishin Jakadancin Amirk, a Birnin na Abidjan, dake Cote d'Ivoire. Me ka gani, a matsayin babbar matsalar shirin na Harkokin Kasuwanci a Afrika?

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: To, daya daga cikin matsalolin da ya bayyana, da d'aukacin kayayyakin aiki da dabaru, da yawan kudaden da za a kashe, kan dabarun, a Afrika, suna da dimbin yawa. A gaskiya, wadansu manyan jami'an harkokin kasuwancin sun ce, yawan kudaden aiwatar da dabarun za su zarce na aunakar fwadago, wanda kuma ba shi da kyau. Don haka, ingantattun kayayyakin aiki da dabaru, na da muhimmancin gaske. Hadin kan kasashe, da dama, dangane da safarar kayayyaki, na da muhimmancin gaske. Haka ma, karin hadin kan, ta hanyoyin safarar kayayyakin, zuwa kasashe, na da muhimmancin gaske. Sassauncin harkokin ciniki da dokoki ma yana da muhimmanci. Haka ma kyawon yanayin gudanar da harkokin kasuwancin, yana da muhimmancin gaske. Don haka, akwai al'amurra, da dama, dake da muhimmanci, wadanda ke da alaka da manufofi, da dokoki da kuma romon zuba jarurruka, kazalika da tabbatattun kayayyakin aikin dake kasa, wadanda, duk, suke da muhimmancin gaskye. Amma, idan aka samar da wadannan, to, nahiyan Afrika ba karamar dama za ta bayar ba. Tana da yawan jama'ar dake yaduwa. Tana da fadin kasa mai dimbin albarkatu. Nahiyan ce, da tauraruwarta ke sheki.

MAI GABATARWA: Godiya muke. Tambaya ta gaba za ta ga wani mai neman labaru ne, a Ofishin Jakadancin Amirk dake Birnin Addis Ababa, na Kasar Habasha. Mai na'ura, bude ma sa layi.

GIDAN JARIDA: Gangamin yana mayar da hankali ne ga kayayyakin da Kasar Amirk ke sayar wa Afrika. Me ya sa ba za a zuba jarurruka ba a Afrika? Ziyarar tana mayar da hankali ne ga kayayyakinta da za ta sayar a Afrika, amma Afrika na da bukatar jari, komai kankantarsa. Don haka, kuna da kudurin haka, nan gaba?

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Wannan tana mayar da hankali ne, ga kayayyakin da za a sayarwa Afrika, amma, kamar yadda na bayyana, jarurukan ne

kan biyo bayan sayar da kayayyakin. Da zarar kamfani ya samu nasara, ai ba sai ka ce ma sa da ya zuba jari, a wata kasa ba, ko yankin da suke samun nasara. Don haka, muna dubar sayar da kayayyakin, ga kamfanoni ne, da farko, daga bisani kuma, idan an samu nasara, sai a yanke shawarar zuba jari. Ta dayan bangaren harkar zuba jarurukan, tsawon lokaci, a hukumomi da kamfanoni kuma, mun shirya kawo fungiyar masu zuba jarurukan, daga Amirka, da jarurruka daga asusun biyan kudaden fensho, da dai sauransu. Akwai masu zuba jarurukan, na tsawon lokaci, dake neman inda za su zuba jarurukan, a kawancen hukumomi da kamfanoni, a fannin wadata kayayyakin aiki. Don haka, muna tsara yadda za mu kawo gungun masu zuba jarurruka, nan da ‘yan watanni ma su zuwa. Wannan kuma ita ce ziyarar ta biyu.

MAI GABATARWA: Godiya muke. Ka yi magana, kadan, da farko, game da Babban Taron Harkokin Kasuwanci na Duniya, da za a yi a watan Yuli, a Kasar Kenya. Wace irin rawa Kasar Amirka za ta taka, wajen kururuta wannan harkokin kasuwancin?

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Kasar Amirka na samun nasarori, kwarai da gaske, domin tana kururuta harkokin kasuwanci da kirkire-kirkire. A tuna da manyan kamfanonin kasar ta Amirka, wadanda, a wani lokaci, aka fara da harkokin kasuwancin. Ko kamfanin Henry Ford da kamfanin Harhada Motoci na Ford Motor Company ne, ko Edison da General Electric – wadannan kamfanoni ne da suka yi suna a duniya, da ‘yan kasuwa suka kafa ko suka kirkiro. Kuma, hakan za ta ci gaba. Kowane karni, za ka ga sababbin manyan kamfanonin harkokin kasuwanci da kirkire-kirkire, na kunno kai a Kasar Amirka. Muna tsammanin wannan ba abin koyo ba ne, da zai bai wa kasashe sha’awa. Ko muna tunanin wannan ba wani kyakkyawan al’amari ba ne, da za a tallafa wa ba ne, game da kirkire-kirkire da harkokin kasuwanci, a duniya. Har ila yau, mun yi imanin cewa, al’amarin na taimakawa, matuka, domin wannan na nuna cewa, duk wanda ke da wata basira, da juriyar ci gaba, na iya kafa harkar kasuwanci, ya rene ta, ya kuma tsame ta daga duk wani dogaron kasancewa, a karkashin wani gagarumi kamfani ko wata tsayayyar fungiya. Don haka, kana ina faraway, ko kafa wani abinda zai bunkasa, muddin kana da juriya, kuma kana da basirar, kuma z aka iya samun kudaden gudanar da shi. Don haka, makasudin Babban Taron Harkokin Kasuwanci na Duniya, shine a hada kan ‘yan kasuwa, da kulawa da hukumomi, da hanzarta bayar da kufade ga fungiyoyi, don su hade da (ba ma’ana), yayata da kuma bayar da kudaden gudanar da harkokin kasuwanci.

MAI GABATARWA: Godiya muke. Ina son in sake ambata ma ku cewa, duk wanda ke son ya kira mu, ko ana son yin wata tambaya, to a matsa alamar *1, a

kan wayar tarho, ko a aiko ta wasi^{kar} yanar-gizo mai suna afmediahub@state.gov. Mataimakin Sakatare Kumar, z aka yi cewa wani abu, komai kankantarsa, game da abinda gwamnatin Kasar Amirka ke yi, tare da kamfanoni, wajen inganta ci gaban harkokin tattalin arziki a Afrika?

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Kamar yadda na ambata, Shugaban Kasa ya kafa wata Majalisar Bayar da Shawarwari kan Gudanar da Harkokin Kasuwanci a Afrika. Wannan majalisar ta funshi misalin manyan jami'ai CEOs, 15, da ire-irensu. Sun kuma yi taro, sun bayar da dukan shawarwarin da suka fara magance ake al'amurra. Abinda ke kan gaban dukan al'amurra shine na Shirin Wutar Lantarki a Afrika. Shirin Wutar Lantarki a Afrika, wani tunani ne, da gwamnatin Amirka ta dage a kai, da misalin dolar Amirka miliyan 300, a kowace shekara. Shirin Wutar Lantarki a Afrika, na hasashen samar da Karfin wutar lantarkin har megawatt dubu 30, a Afrika. Da farko, kamar shekaru biyu, da suka wuce, shirin ya tsaya ne, a kan Karfin wutar lantarki dubu 10, amma, ya zuwa lokacin Babban Taron Shugabannin Afrika, na Birnin Washington D.C., an kara wannan hasashen ya zuwa dubu 30, kuma ina farin cikin bayar da rahoton cewa, kamar nahiyan Afrika na kan hanyar da za ta kammala samar da misalin megawatt dubu 14 daga cikin megawatt dubu 30, nan ba da dadewa ba. Har ila yau, dole mu koma, mu tantauna game da Babban Taron Shugabannin na Afrika, da aka yi bara, wanda wani gagarumin tunanin ne, na gwamnatin Amirka, na hade kan shugabannin Afrika. Shugabanni 53, daga Afrika, suka hadsu, a Birnin na Washington, a watan Agustan bara, tare da manyan jami'ai CEOs, fiye da 200, daga sassan Tekun Atlantic, kuma sun mayar da hankali, kan samar da dama da ci gaban Afrika. Wannan, kadai, ya sa aka bayyana gudunmawar misalin dolar Amirka miliyan dubu 14, wadda ke da gagarumin muhimmanci ga Afrika, dangane da fasalin harkokin kasuwancin Amirka. Wannan wani kari ne, bisa ga sauran al'amurran da na bayyana, dangane da harkokin ciniki, da ziyarce-ziyarcen harkokin kasuwanci, da sauransu. Don haka, akwai bambanci, matuka, a tunanin na gwamnatin Amirka, da ake hasashen bunkasa muhimmancin harkokin kasuwancin Amirka da Afrika.

MAI GABATARWA: Godiya muke. Idan muka koma ga batun harkokin kasuwanci, na dan wani lokaci, za ka iya ce wani abu, kadai, game da abinda gwamnatoci za su iya yi, domin inganta harkokin kasuwancin?

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Akwai fannoni da dama, da gwamnatocin za su iya taimakawa, musamman ga tilasta bude sararin kyawawan harkokin kasuwancin, da yanayin da zai bayar da damar gudanar da kanan harkokin kasuwancin da za su tasiri ga manyan kamfanoni. Dole wannan ya hada da kyawawan hanyoyin samar da kufade, da samar da jarin gudanar da kasuwanci, ga kanan harkokin kasuwancin. Na uku, tallafa wa harkar ilmin da zai inganta harkokin kirkire-kirkire. Wadannan wadansu hanyoyi ne, inda gwamnatoci za su

taka rawa, kai-tsaye. Bugu da kari, wani lokacin gwamnatoci na kokarin kirkiro da damar bunkasa da dai sauransu. Muddin kuma ana son a karfafa karin harkokin dokokin IP, to, sai an dafe dukan kirkire-kirkire, domin da dama, daga cikinsu, sun dogara ne da kirkirar mallakar basira, ba tare da wata kwakkwarar kariya ba, ga basirar, don ganin ‘yan kasuwar sun samu sararin da za su wanye lafiya.

MAI GABATARWA: Godiya muke. Tambaya ta gaba, za ta je ne, ga wani mai neman labaru, a Ofishin Jakadancin Amirk, dake Birnin Luanda, na Kasar Angola. Mai na’ura bude ma sa layi.

MAI NA’URA: A bude take. Malam na Angola, wayarka a bude take?

GIDAN JARIDA: Sannunku, barka da yamma. Ni ba dan jarida ba ne. Sunana Manuel Cafala, na Sashen Harkokin Kasuwancin Kasar Angola. Tambayata, game da Shirin Gudanar da Harkokin Kasuwancin ce, a Afrika, wadda kuma take da alaka da harkokin tallafin Bankin Ex-Im. Ina son sanin irin yadda Bankin na Ex-Im ke da alakarsa, domin mun sani, sarai, cewa akwai wani batun majalisa, game da (ba ma’ana), kuma mun son sanin, hakikanin, irin yadda za mu yi amfani da (ba ma’ana), hanyoyin tallafa wannan harkar ta kasuwanci.

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: To, mu, dake cikin gwamnati, mun fahimci, sarai, muhimmancin Bankin na Ex-Im, ga kamfanoni da dama, dake gudanar da harkokinsu a Afrika. Kuma muna hada kai, sosai, domin tabbatar da forewar wannan tallafin.

MAI GABATARWA: Godiya muke. Tambaya ta gaba, wani mai neman labaru ne, dake zauren Ofishin Jakadancin Amirk, na Birnin Abidjan, a Kasar Cote d’Ivoire, ya bayar da ita. Me ya sa, wai sai yanzu ne, masu zuba jarurukan Kasar Amirk suka lura cewa, akwai kyakkyawar damar harkokin kasuwanci a Afrika?

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Wannan tambaya na ban sha’awa. Kamfanonin Kasar Amirk ba su gajiya ba, mafi yawa, a cikin kasar ta Amirk, don haka ba Afrika kawai ba ce. Idan ka dubi kamfanonin na Afrika, da dama, daga cikinsu, zan iya cewa, akwai manyan kamfanonin Afrika, da dama, da ke iya sayar da fiye da abinda ake tsammani, a yau. Wannan da daya daga cikin ziyarar da Ma’akatar Harkokin Kasuwanci za ga kawo, domin inganta ma’anar wayar da kan duniya, ta kirkiro wata dabbar fayyace wa duniya, inda aka dosa, da samu ninkin-ba-ninkin kamfanonin Amirk, da za su sayar da kayayyakinsu, a wajen kan iyakokin kasar. Mafi yawa, za a ga akwai manyan kamfanonin Amirk, da dama, dake sayar da kayansu, a kasa daya, kuma wannan na iya kasancewa kasar Canada

ko Mexico. Amma, abinda muka gano shine, da zarar sun dandana dadin nasarar sayar da kayayyakin, sai su hasashi bayan kan iyakokin, su sayar ga kasashe da dama. Don haka, ba maganar Afrika, kadai, muke yi ba, magana ce ta inganta dabarun sayar da kayayyaki ga sauran kasashe, ba wadannan yankunan ba. Mun lura da ci gabon Afrika, kuma muna hake da gudanar da harkokin mulkin da kamfanonin na kasar ta Amirka, na da su fahimci irin alfanu da damar dake Afrika.

MAI GABATARWA: Godiya muke. Ko za ka yi wani dan bayani game da Majalisar Bayar da Shawarwari ta Shugaban Kasa, a Afrika, da kuma abinda za su yi?

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Majalisar Bayar da Shawarwari ta Shugaban Kasar da na ambata, wani gungu ne, na manyan kwararrun jami'ai, CEOs, kuma suna amfani ne, da dabaru da kuma tunanin gwamnatin Kasar Amirka da kamfanoni, asali ma, kamfanonin ne, fiye da gwamnatin, ke iya mayar da hankali game da karin da ake samu, na harkokin dangantar kasuwanci tsakanin Amirka da Afrika. Na ambaci wadansu al'amurran da suka bayar da shawarwarin wadannan harkokin. Daya shine na mayar da hankali game da damar samar da kayayyakin kyautata jin dadin, a Afrika. Na biyu, shine mayar da hankali ga karin dorewar zuba jarurruka, a Afrika, kamar yadda ake mayar da hankali ga dangantakar dake tsakanin hukumomi da kamfanoni. Kuma akwai sauran al'amurra, da dama, da suke kallo. Amma, na ambaci biyu daga cikin muhimmansu, wadanda, a gaskiya, ke da alaka da wannan ziyarar ta harkokin kasuwanci, kazalika da ziyarar masu zuba jarurukan da na ambata, 'yan mintocin da suka wuce.

MAI GABATARWA: Mun gode.

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: - wata kafar karin martaba ga Gwamnatin ta Amirka.

MAI GABATARWA: Mun gode. A yi min ahuwa. Ko za ka iya maimaita, jawabanka, na bayan nan, don ina tsammanin na so in yi ma ka katsalandan?

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Na ambata ne, yanzun nan na ce, al'amarin na da martaba ga gwamnatin Amirka, da ma Ma'aikatar Harkokin Kasuwanci, wadanda ke gudanar da wannan shirin – Sakatare Pritzker shine muhimmin mutumin dake gudanar da wannan shirin – yana da muhimmancin gaske, da a ji ta bakin shugabannin harkokin kasuwancin na Amirka, wadanda ke

tare da mu, a nan Afrika, game da abinda kamfanonin da gwamnatin Amirka ke iya yi, don ciyar da dangantakar harkokin kasuwancinmu, gaba.

MAI GABATARWA: Muna godiya, kuma muna cinye lokacinmu. Muna da tambaya daya ce, ta karshe, da wani mai neman labaru, dake saurarenmu, a Ofishin Jakdancin Amirka, dake Birnin na Abidjan, a Kasar Cote d'Ivoire. Mecece dangantakar dake tsakanin masu zuba jarurruka na Kasar Amirka, da kamfanonin hakar ma'adinai, ko masana'antun dake yankin Saharar Afrika?

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Babu wata takamammar amsa ga wannan tambayar, amma, a gaskiya, ina da wani misali mai bayar da sha'awa. Misalin shine na zuba jarin da kamfanin albarkatun dake nan Kasar Afrika ta Kudu, ya yi, a kasar ta Amirka, wanda shine Sasol. Kamfanin Sasol, na daya daga cikin manyan kamfanonin kasashen waje dake da jarurruka a Jihar Louisiana, kuma, abinda ke da ban sha'awa, shine irin fimbin kamfanonin, daga kasashe, da dama, a fannonin ci gaba da kuma kasashe masu tasowa, dake zuba jarurruka a Amirka, domin sun gane cewa, zuba jarin a Amirka, (a) yana ba su riba, domin Kasar Amirka na da kyakkyawan yanayin gudanar da harkokin kasuwanci, da manyan kasuwanni. (b) abinda ma ya fi muhimmanci, tana barinsu, da su yi amfani da fasaha da hanyoyin gudanar da ayyuka, da ma karfin da zai kai su ga shiga gasa, a duniya. Don haka, wannan ma wani misali ne, na zuba jarurrukan Afrika, a kasar ta Amirka. Don haka, a duk lokacin da muke inganta kamfanoninmu, a Afrika, muna da bukatar kamfanonin na Afrika da su zuba jarurruka, a Amirka domin amfanar juna.

MAI GABATARWA: Da kyau. Mun gode. Ko akwai wani jawabin da Mataimakin Sakatare Kumar, zai yi, a karshe, kafin mu rufe wannan shirin na yau?

MATAIMAKIN SAKATARE KUMAR: Zan iya cewa, na gode, da irin muhimman tambayoyin a aka yi min. Mun tsumu da abubuwan dake Afrika. Wannan ya sa muka zo nan, tare da tawagarmu ta harkokin kasuwanci. Kuma, kamar yadda na ambata, musamman, a amsar daya daga cikin tambayoyin, wannan ba shine na farko ba, kuma ba zai zama na karshe ba. Akwai da dama na zuwa. Muna fatan kara fulla zumuncin harkokin kasuwanci da Afrika, da za su haifar da ayyukan yi, ga kasashenmu, duka, da abinda zai kara yawan wadatar nahiyan Afrika da kuma Kasar Amirka. Na gode.

MAI GABATARWA: Na gode, kuma wannan shine karshen wannan shirin. Ina son in gode wa Mataimakin Sakatare Kumar, da ya kasance tare da mu, da ma dukan wadsanda suka kira mu. Idan akwai wata tambayar, game da wannan shirin,

na yau, to, sai a tuntubi Zauren Watsa Labarun Yankin Afrika dake shafin yanar-gizo mai suna afmediahub@state.gov. Na gode.